1910. XLII. évfolyam. 147. szám. Csütörtök, julius 14.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:
Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Népszámlálás.

Debrecen, juius 13.

Ismét megszámlálják majd országunk lakosságát. A nép mozgalmakról vezetett statisztika megkivánja, hogy az időnként felujittassék, hogy megtudjuk, hogy bizonyos időn belül, mennyit változott, mennyit szaporodott az ország lakossága.

Nálunk tiz évenként szokták megszámlálni az ország népességét s igy ismét megfogjuk tudni azt, hogy Magyarországnak mennyi jelenben a lakossága. A népszámlálás ebbeli fontosságán kivül azonban még sok olyan adat birtokába jutott, melyek segélyével reájövünk olyan ténybeli dolgokra, melyek következményeiben s eredményében esetleg a magyar faj supremáciájára károsak s épen ezért alkalmasak az ezek ellen való védekezés módjainak megállapitására.

Igy első sorban megfogjuk tudni, hogy tulajdonképen hány millió magyar ajku, magyar anyanyelvü, magyar születésü ember lakja a négy folyó és hármas hegy hazáját. Megtudjuk majd, mennyi a nemzetiségiek száma s hogy tulajdonképen a kultura, az irni-olvasás minő fokban elterjedve a magyarok, minő fokban a nemzetiségek között. Mert nem csak a lakosság számarányától függ valamely ország uralmának kérdése. Nem csak akkor mondhatjuk, hogy a magyar faj hivatott ez ország kormányzására, amely országot ezer esztendő előtt Árpád vezér karddal hóditott meg nemzetének s amelyet ezer esztendő veszedelme, viharja közt véres küzdelmekkel tartottak fenn az utódok számára.

Nemcsak a számbeli többség az, amely a magyar faj szupremáciáját ez országban biztositja, nemcsak a történeti mult s a hagyományok alapján levő jog biztositja az államhatalmat a magyar fajnak, hanem igenis ami manapság a legfontosabb a kulturális előhaladása, melyben épen ugy vezet, sőt nagyobb arányban mint a minő arányban számbeli fensőbbsége a népszámlálási adatokból majd ki fog derülni.

A népszámlálás még egyéb fájó sebeket is tud majd mutatni. Nemcsak azt, hogy az ország lakossága konglemerát, tehát nem képez egyes nemzetet, hanem kifogja mutatni azt a fájó és égető sebünket is, melyet a kivándorlás okoz a magyar nemzetnek. Rengeteg nagy a száma a magyar kivándorlóknak. Szinte olyan félemletes arányszáma van, hogy ha a növekedés ilyen nagy lesz, mint a minőt a legutóbbi tiz év alatt konstatáltunk, akkor nemsok idő mulva több magyar lesz Amerikában és a szomszédos Romániában, mint magában az anyaországban.

S ezért jó a népszámlálás intézménye. De szerintünk a tiz esztendős terminus nagyon is hosszu, mert csakis a népszámlálások adják meg azt az impulsiv lökést a hatóságoknak s azon tényezőknek, akik a bajokon segiteni tudnak és akarnak, amikor a népszámlálás adataiból meritenek meggyőződést az ország bajairól és azokról az anomáliákról, melyek megszüntetése elsőrendü érdeke s követelménye az ország jövendő boldogulásának.

A népszámlálás megcáfolja majd ezen a nemzetiségi törekvések jogosultságát is, melyekkel a külföldi lapok hasábjait tömik teli a lelketlen és hazafiatlan nemzetiségi izgatók. Be fog bizonyosodni, hogy egyetlen nemzetiség még csak megközelitőleg sem éri el azt a rettenetes nagy arányszámot, mely az ország lakosságának magyar ajku

---

A pálmai ütközet.

Irta: *Zoltán Jenő.*

A határszéli hadtest hatalmas lépésekkel közeledett Komárom felől és a budapesti sereg lázas izgatottsággal várta az ütközés óráját. Akik a négy nap óta tartó manőverben, akár mint szemlélők, akár mint küzdő felek részt vettek, türelmetlenül várták a döntés pillanatát, amely az uralkodók szeme előtt meghozza a diadalt győztesnek és pihenést a hetek óta agyongyötört szegény, fáradt, poros hadfiaknak.

A derengő hajnalban már megindult a bucsujárás az északi határnak, amerre katonai pontossággal az utolsó találkozás helyét kiszámitották. A Tavassy-kastélyból, ahol a megyebeli arisztokrácia szine-java ütött tanyát, tizenhat fogat gördült Kömlődnek, ahol a Mária-hegytől Esztergomig kémlel a pásztor tiszta időben. Könnyü vadászkocsik, magas angol hintók robogtak el egymás mellett és az ut széle porzott az urlovasok vágtató paripái alatt. Katinka komtesz, akit a városban egyszerüen a kis grófnő néven emlegettek, erős kézzel hajtotta a reszketőszőrü orosz lovakat és kacagva pislogott hátra vőlegényére, aki egy vékonylábu sárgát iparkodott megfékezni, anélkül, hogy az neki sikerült volna.

Mire a Mária-hegyre felkapott a társaság, északfelől halk, dobpergésszerü moraj hallatszott.

— Ott már tüzelés van, — jegyzik meg az asszonyok, akik az első lovasesaták óta negyedszer keltek hajnalban a manőver kedvéért és ismerik a játékháboru minden szezonját.

Valóban északon már elkezdődött a portyázó csapatok összetüzése. Az inasok előszedték a bőrtokból a nikkeles tábori messzelátókat és az asszonynép erőssen figyelt az emelkedő porfelhőre, ahonnan az első fegyverdörrenések hallatszottak.

Katinka grófnő is a szeméhez emelte a messzelátót, de a lencsék alól odanézett az oldalán álló lovas alakra, a vőlegényére, aki alatt most végre megnyugodott az ideges paripa. Nézte és gunyosan mosolygott, a szeme pedig egyszerre könnyes lett. Ott állt előtte az, akivel egész életét kell majd megosztania. Sápadt, beesettszemü legény, aki vadászkosztümjében, disznóbőr csizmáiban olyan volt a sárga paripa hátán a napfénytől bearanyozva, mint az arany, a gazdagság szobra. A gazdagságé, amelynek áldozata lesz nemsokára ez a liliomtermetü leány, akit rákényszeritnek a család mindenható érdekei.

A hegy tövében hirtelen csörtetés hallatszott és a kocsisok ijedt sietséggel jelentették:

— Tessék leülni méltóságák, az udvar érkezik. A kocsitábor egy pillanat alatt áthelyezkedett a szomszédos domboldalra és onnan figyelte az egyre erősebben kibontakozó harci képet.

— Lobkoviez győz, ahogy akar, — rácsolja a sárga lovag.

— Óh az életem rá, hogy az ellenség győz, — szólt villogó szemmel Katinka komtesz és a keblére szoritotta kis ametiszt gyürü kezét.

És csakugyan a kis angyalnak igaza lett. Mint a szélvész rontott elő a komáromi országut felől a fehér srtáfos ellenség és szerte széledve a fennsikon, olyan tüzeléssel támadt a budapesti csapatokra, hogy azok a legvadabb futásban kerestek menedéket.

A Mária-hegyen az uralkodók egyre nagyobb megelégedéssel bólintgattak és a kocsitábor szinte odavolt a felséges látvány gyönyörűségétől.

Egymásután rohant el előttük a vert sereg zöme, nyomában a tóduló ellenség és Katinka grófné boldogan tapsolt a kocsijában:

— Óh be szép, óh be nagyszerü! Ugy-e mondtam, hogy győznek. Pedig még hátra volt a látvány koszoruja. Telegd felől lovas

Megnyilt Fehér J. Uj butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izléses kiállitásu butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

népességét képezi. Be fog bizonyosodni, hogy a magyar faj oly számbeli erősségben képviseli a hatalmat, hogy ezen gyöngiteni, azt megingatni nevetséges fáradozás lenne, eredményt elérni más uton, mint a magyar faj vezetésével ebben az országban nem lehet.

Hiszen azok az argumentumok, hogy a magyarok ezer esztendőn keresztül megőrizték ennek az országnak függetlenségét, hogy török, tatár uralom nem tudta faji jellegzetességétől megfosztani, anyanyelvéhez való ragaszkodásától eltántoritani, hogy hiába volt minden erőlködése a habsburgi uralkodónak az ország elnémitására, hiába próbálkoztak vassal, fegyverrel, erőszavakkal ilyen célokat szolgálni, — mondjuk mindezen argumentumok ma már elavultak. A modern nemzetek a számbeli erősségre alapitják valamely ország hatalmát s uralomra való termettségét. S ezt a számbeli erősséget, a magyar ajku lakosságnak nagy többségét s vezető szerepét fogja a legközelebbi népszámlálást konstatálni.

Ezért örömmel üdvözöljük s várva-várjuk a népszámlálás eredményét, mert most a választások lezajlása s a magyar faj óriási győzelme után elsőrendü szükségünk van ilyen statisztikai bizonyitékokra, melyekkel a külföld előtt igazolhatjuk magunkat, fajunk uralomra való termettségét és jogát mind ama hazug és árulkodó hiresztelésekkel szemben, melyekkel országunkban lakó, annak minden jólétét és biztonságát élvező, de azért mégis legesküdtebb ellenségeinket alkotó nemzetiségi férfiak amaz országok sajtóját elárasztják. *(F. E.)*

Bakonyi Samu parlamenti sikere. Bakonyi Samu országgyülési képviselőnek a parlamentben a felirati javaslat ellen tartott beszéde, amelyet rövid körvonalban mi is ösmertettünk, mindenfele nagy érdeklődést keltett. Az összes fővárosi lapok elismeréssel tárgyalták Bakonyi beszédét, amely hazafias fejtegetései által nemcsak az ellenzék tagjai között talált élénk tetszésre, hanem a parlamenti ellenfelek között is.

Tüdős János dr bizottsági tagsága. A képviselőház tegnapi ülésén alakitotta meg kilenc állandó biráló bizottságát, amelyeknek tudvalevően a képviselők mandátumainak megvizsgálása a feladata. A harmadik biráló bizottságba Tüdős János dr, Debrecen első választókerületének népszerü képviselőjét is beválasztották.

Monopóliumok. Rendes tudósitónk jelenti, hogy **Bilinski** és **Lukács** pénzügyminiszterek a legutóbbi tárgyalások során nemcsak a bankszabadalom meghosszabbitásának és készfizetések felvételének kérdésével foglalkoztak, hanem beható megbeszélés tárgyává tettek két uj monopóliumot és egy régimek erélyesebb kihasználását is. Szó van a *gyufa- és a petroleum-egyedáruság* behozatáláról és a *dohányjövedék erősebb kiaknázásáról.* A vonatkozó örvények és intézkedések nem közös ügyek, de azért a két miniszter abban állapodott meg, hogy ezekben a kérdésekben egyöntetüen fognak eljárni és egyforma törvényeket fognak a törvényhozások elé terjeszteni. A Lajtán innen és tul meg fognak drágulni a tüz, füst és világosság, vagyis két uj közvetett adóval és egy régi fogyasztási adónak felsrófolásával állunk szemben. Ezek az ujitások alighanem összefüggnek az előzőleg jelzett katonai tervekkel. Ugy látszik, hogy a pénzügyminiszterek már számolnak az uj tervek megvalósulásával és készülnek a költségekelőteremtésére. Itt emlitjük meg, hogy Ausztria készül az osztálysorsjáték behozatalára is. Ez persze katonáéknak mind kevés és kétségtelen, hogy még a Wekerle-féle adóprést is müködésbe kell hozni, vagy egy másik, még hatékonyabban dolgozó présről kell gondoskodni. Ime a nemzeti munka legsürgősebb feladata.

A „Debreczen" szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

FELIRATI VITA.

A képviselőház ülése.

Választásokkal kezdődik a mai ülés, de a biráló bizottsági tagságok nem érdeklik annyira a képviselőket, hogy nagyobb számban gyülnének össze. Nagyobb érdeklődésre csak az ülés vége tarthat számot, amikor interpelláció formájában a *Borromeus-enciklika ügye* kerül napirendre.

Berzeviczy Albert elnök egynegyed tizenegy órakor nyitja meg az üiést.

Elnök jelenti, hogy *Szász* Károly és *Rakovszky* Iván összeférhetetlen helyzetüket megszüntették. Jegyző felolvassa az interpellációs könyvbe történt bejegyzéseket. Elnök javaslatára a Ház egy órakor tér át az interpellációkra.

Ezután megválasztják a képviselőház kilenc bizottságának tagjait.

Megválasztották:

I. *Biráló-bizottság.* Bay Lajos, Fekete Márton, Kapocsffy Jenő, Montbach Imre, Stezák Lajos, Szivák Imre, Zboray Miklós.

II. *Biráló-bizottság.* Born Frigyes báró, Bornemissza Lajos, Ciocán János, Ertsey Péter, Förster Aurél, Radovánovits György, Vertán Endre.

III. *Biráló-bizottság.* Bernáth Béla, Csuzy Pál, Helmeczy József, Németh Károly, Niamesny Mihály, Sulyovszky Gusztáv, Tüdős János.

IV. *Biráló-bizottság.* Dezbordes Ernő, Gál Sándor, Haydin Imre, Jankovich Béla, Manaszy Gyula, Márkus József, Rákosi Viktor.

V. *Biráló-bizottság.* Ivánka Imre, Kende Péter, Márkus László, Molnár Béla, Nyáry Alfonz báró, Óváry Ferenc, Szülló Géza.

VI. *Biráló-bizottság.* Falcione Árpád, Huszár Károly (nagyzorlenci), Meskó László, Okolicsányi László, Szentiványi Gyula, Takács József, Telecsky Kristóf.

VII. *Biráló-bizottság.* Inczédy Sámuel báró, Kelemen Béla, Melzer Vilmos, Nagy Sándor, Polónyi Dezső, Rónay Jenő, Telegdi József.

VIII. *Biráló-bizottság.* Beöthy Pál, Bottlik István, Darvai Fülöp, Haller József gróf, Jakabffy Elemér, Kostyál Miklós, Simon Elemér.

IX. *Biráló-bizottság.* Beszkid Antal, Bethlen Pál gróf, Farkas Zoltán, Ghylányi Imre báró, Heinrich Antal, Teleki Ferenc gróf, Várady Gyula.

---

attak készült, a honvédhuszárságot üldözte az ellenséges huszárság és a hadsereg virága futásban vágtat ott egymás nyomában.

— Beveszik Pálhalmot, jósolgatja a gróf és nincs aki egy percre elveszténe szeme elől a csapatokat.

E pillanatban a dombon egy szakasz ellenséges huszár ügetett keresztül. Elől villogó szemü hadnagy, aki kivont karddal mutatta az irányt Pálhalmának. Mikor a dombtetőn észrevette az asszonynépet, arccal feléjök fordult.

Katinka elsápadt és halkan kimondott egy nevet:

— Szent Isten Burián!

A főhadnagynak is mintha megbotlott volna a paripája, lehajolt, azután a porlepte csákójához kapott. Oh az a másik ott a dombtetőn nyomban megértette ezt. A szeméhez emelte a messzelátót, azután megint hirtelen más felé fordult, de már akkor egy üdvösség volt a szivében. A főhadnagy csákóján a kék viaszos vászon fedőre kicsi immortell volt szegezve, parányi bársonylevelü kis virág, amilyet csak azok adnak egymásnak, akik már kimondják ezt a szót: Örökre.

II.

A kaszinó földszinti termében már vagy a hetedik keringőt huzta a Berkes bandája. Az idősebb urak felgyürt gallérral siettek át a szellős kapu alján, fel az emeleti játéktermekbe, az aranyifjuság pedig, mikor a kristályos tükrökben szemlélte magát, önkénytelenül konstatálta, hogy olyan fess báli diszében, hogy ostobaság volna el nem menni az orfeumba.

A keringőző fiatalok lassan elszéledtek, anélkül, hogy különösebb feltünést okozott volna, hogy itt-ott egy meghitt pár hirtelen félre vonul a déli növények alá. Katinka grófné is igy került bizalmas kettősbe Burián főhadnaggyal, aki igen szelid, igen csinos legény volt és bár buzavirág kék attiláján még csak egy kis aranyos kamarási zsinór sem csillogott, mégis nemes tüzzel vallotta meg a komtesznek, hogy mennyire imádja. Burián én a maga felesége leszek igérem. Katinka grófné elszántan beszélt: odanyujtotta fehérkesztyüs jobbját és mikor a főhadnagy a tenyeréből kiviliogó rózsás bőrre forró csókot nyomott, az attilára tette a balkezét is. Valósággal átöltötte ezt a szép barna fiut, akit oly sokszor nézett már tiltott örömmel, emésztő vágyakozással, szinte bolondos szerelemmel és becsüléssel. Oh menynyit meséltek már neki erről az emberről, aki szegény és köznemes, de büszke és gavallér, akár egy kasztiliai főur, vad, dacos és tartózkodó az asszonynéppel, amely bolondul utána.

És az ember szerelmes ő belé, nem nézi, hogy ő grófkisasszony és még sem gazdag, tehát nem Buriánnak való. Mily gyönyörüség az ilyen embertől hallani: Imádom grófnő! És milyen gyönyörüség neki mondania: Én az ön felesége leszek Burián.

Suttogva ismételte ezt a szót és szorosan oda simult a szerelmeséhez. Ebben a kissé kényelmes helyzetben találta őket az öreg Deményi grófné és Csiklendvai, aki hat hónap óta pályázott Katinka komtesz kezére. Burián összecsapta a sarkát és zavartalanul szólt:

— Biztositom méltóságos asszonyom... Katinka közbevágott, meg se várta, hogy a főhadnagy nyilatkozzék: Igen mama, feleségül vesz. Az igen szép volna tőle, rázta gunyosan a hajbóbitáit a grófné és Csiklendvai is hasonló hangon jelentette ki: „Valóban szép volna, én is ugy vélem". „Amint ön vél grót, — heveskedett a főhadnagy — az nekem semmi!"

— Kérem .. értem, — szólt Csiklendvai s az ajtóig hátrált, azután felcsapta monokliját és az asszonyokat köszöntve elsietett. Katinka majd felolvadt könnyeiben a szcéna hatása alatt. Csipkés zsebkendőjét a vállá-

A „DEBRECEN" hirdetéseit el kell olvasni, mert mindig talál az olvasó benne valamit, amit hasznára fordithat.

A felirati vita.

Polónyi Dezső az első szónok, elsősorban a választásokat teszi szóvá, hangsulyozza, hogy a kormány óriási összegeket költött a választásokra. Honnan került ki ez a hatalmas summa. Pártja nevében elszámolást követel. Amerikában éppen most hoztak törvényt arra, hogy a választásra szánt költségek nyilvánosan elszámolandók. Majd Tisza István gróf tegnapi beszédével polemizál. Tisza István gróf széles alapon tárgyalta a nemzetiségi kérdést, szólt a tyukszemrehágás politikájáról, majd édesgetve a nemzetiségeket, lágy hangon fejtegette a közeledés előfeltételeit. Nem tudja, mi volt a célja Tiszának ezzel a beszéddel. Talán csak az az egy, hogy neutrális területen mozogva, mint a nemzetiségi kérdés, ellentmondások által nem zavart székfoglalót akart tartani. Ez sikerült neki. De konstatálni kivánja, hogy ebben a kérdésben semmi uját nem mondott, mert az előadottak szó szerint fedik a koalició nemzetiségi politikáját.

Visszatér a választásokra, ahol szerinte feltétlen visszaélések történtek. Az események erkölcsi konzekvenciáját viselni kellene Tiszának is, aki minden felelőséget a miniszterelnökre tol. Az erkölcsi büz...

Elnök: Tessék parlamentáris kifejezést használni!

Polónyi Dezső: Nem tudja, mivel vétett a parlamentárizmus ellen. És ezt a kifejezést az elnök egyik munkájában olvasta. Ismétli, hogy a választások erkölcsi büzét köteles mindenki szagolni, aki felidézte.

Elnök: Ujólag figyelmezteti, hogy az elnöki figyelmeztetés alapjául szolgáló kifejezést ne füzze tovább.

Polónyi Dezső: Ezeket a megjegyzéseket nem lehet elégszer megtenni. A választási kampány még sulyos konzekvenciával fog járni. Rátér a bankkérdésre és számadatokkal igyekszik bizonyitani, hogy az önálló bank felállitása esetén aránytalanul emelkednék az országban a jólét. Óriási gazdasági hasznot rejt magában az önálló bank, mig a bankközösség egyenesen kiszolgáltat bennünket Ausztriának. A választói jogról szólva, megjegyzi, hogy a felirat a közigazgatás államositása és a választói jog reformja között bizonyos kapcsolatot sejtett. Még nem tudja, milyen irányban fog ez kifejezésre jutni, de hogy a felirat szerkesztői gondolnak valamit, azt biztosan tudja. A választói reform megvalósitását legjobban szükségessé teszi az a körülmény, hogy a mostani választások beigazolták a mostani választási törvény korrupcióra vezető intézkedéseit. Nem fogadja el a többség fölirati javaslatát, hanem csatlakozik a gróf Batthyány által benyujtott felirati javaslathoz. (Éljenzés balról.)

Várady Zsigmond munkapárti szólalt föl azután. Meddőnek tartja a fölirati vitát. Nem tudja megérteni, miért akadályozzák meg ezzel a vitával az indemnitásnak és az ujoncjavaslatnak mielőbbi törvényreemelését, pózzal védelmezi Tisza Istvánt Győrffy Gyula és Polónyi Dezső támadásaival szemben, miközben élénk derültséget kelt nagyképüsködésével, amikor angol példát akarván követni, a képviselőket nem nevükről szólitja, hanem választókerületük után nevezi meg Igy: Kézdivásárhely követe, Arad városának érdemes követe.

Lengyel Zoltán az egyetemi vizsgálatok ügyében interpellált. Beszédétől azt várták, hogy a felállitandó egyetemekről fog nyilatkozni. E helyett azt tette szóvá, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemen a lelkiismeretlen vizsgálati rend minden évben áldozatokat követel. Ajánlja a kultuszminiszter figyelmébe a dolgot.

Zsilinszky Mihály nyug. államtitkár a sérelmes pápai enciklika kihirdetése ügyében szólalt fel. Khuen-Héderváry gróf kijelentette, hogy ebben az ügyben a legnagyobb szigorusággal fog eljárni.

Az ülés ezután véget ért.

Katonai meglepetések.

Az uj véderőtörvény

— julius 13.

Budapesten nagy szótornát folytatnak a felirat körül és a kalocsai érsek gyors hirdetési vállalkozásán izgulnak; csupa meddő semmiség. Itt Bécsben azalatt dolgoznak, alaposan és behatóan; meg fogja érezni az egész monarchia.

Szép csendben elkészitették az uj véderőtörvényt, melynek egyetlen kimondott célja a nagyhatalmi állás megerősitése. Ezért a mult és jelen összes politikai tanulságainak, valamint esetleges pénzügyi aggodalmak félretételével, tisztán hadügyi alapra helyezkedtek és ha valamit figyelembe vettek, legfeljebb Németország példája volt, melyszerint mindig készen kell lenni két arcvonalban való háboruskodásra a szárazföldön és nem szabad megfeledkezni a harmadikról, a tengeri harcvonalról sem.

Nincsen három napja, hogy a hadügyminiszteriumban elkészültek az uj véderőtörvény tervezetével, melynek elkészitésére az osztrák és a magyar honvédelmi miniszterek is befolytak. Az uj törvény hadászati részének lényege:

A kétéves katonai szolgálat behozatala a hadseregnél. A haditengerészetre ez az ujitás nem terjed ki.

Ez ujitás folytán az eddigi *háreméves ujoncjutalékot két év alatt* veszik igénybe.

A *létszámot* a hadseregnél és a haditengerészetnél összesen *60,000 fővel emelik föl.*

A *haditengerészet* kiépitésérr a négy nagy Dreadnoughton kivül minden második évben egy ujabbat és a megfelelő kisebb hajókat épitik, mindaddig, mig a hajóóriások száma 10-re emelkedik.

Teljes léghajóosztályt létesitenek, mely a haditengerészettel kapcsolatos lesz.

Az uj törvény tartamát tiz évben állapitották meg.

Kifejezik azt a kivánságot, kogy *külön haditengerészeti miniszterium* állíttassék fel, mely alá a léghajózási osztály is tartoznék.

A véderőtörvénnyel *egyidejüleg az uj katonai büntetőtörvény is* életbeléptetendő.

A két kormány elé azt a kivánságot terjesztik, hogy az *uj törvényt* szavaztassák meg a *jelen év folyamán vagy a jövő év elején* ugy, hogy 1912-re már az uj törvény szerint lehessen ujoncolni.

Ime ez a javaslat mérlege. A *pénzügyi adatokat* még pontosan nem állapitották meg. Hozzávetőleges becslés szerint az **évi tehertöbblet mintegy 200 millió** volna, amiből **Magyarországra évi 70 millió esik**, ami az 1912–1922. évi tartamra összesen 700 millió uj adóterhet jelent.

Az u. n. *magyar nemzeti követelések*

---

hoz szoritva, egyett tépett könnyü selyem ruháján, azután odanyujtotta a kezét a főhadnagynak és lázasan suttogta:

— Örökre... Burián a tenyerébe nézett, kicsi, fehér imortell tapadt az ujjai közé nedvesen, összeázottan a frissen hullott leánykönnyektől.

Harmadnapra tiz öltésre valót vágott Csiklendvai jobb karján és egy hét mulva már a csernovici garnizonban gondolkozott arról, hogy milyen veszedelmes dolog egy szegény legénynek kaszinó-pikniken szerelmet vallani.

III.

... Sötétedett már, az asszonyok szükujju selyembluzban öltözve suhantak végig a Tavassy-kastély folyosóin a nagy ebédlő felé. Lassanként valamennyi együtt volt már és kis csoportokban verődve beszélgettek a mai katonai játékról, a győztes ellenségről, amely olyan gyöngén védelmezte hadiállását. Az urak a főtiszteket fogták körül és konyakozva ölték az időt, mig ketté nem csapódtak az ebédlő ajtói és az inasok a füszeres lével leöntött főtt hallal meg nem kezdték a vacsora feltálalását. A szomszédos parkban az uralkodók szállása előtt kigyultak a hirtelen berendezett villamosvilágitás apró napjai s az egyik vert ezred katonazenéje rázenditett a német himnuszra. Mindenki a hallal foglalatoskodott, csak Csiklendvai forgolódott idegesen a helyén és kémlelte, hogy mikor nyilik az ajtó és mikor toppan be az elkésett, illetlen jegyese. A második fogásnál már sokan észrevették, hogy Katinka grófnő nincs az asztalnál. Deményiné pedig zavartan kerülte a leendő veje kérdő tekintetét. Az elmaradásról roppant sokan jósolgatták: „Katinka grófnő alighanem megint keresztülhuzt az anyja számitásait„. Leghamarabb az öreg grófné jött rá, hol kell a leányát keresnie. Ót már két napja nyugtalanitotta a határszéli hadtest közeledése, mert tudta, hogy az a bizonyos ur, akinek még csak kamarási zsinór sincs az attiláján, most itt van a közelben és erős veszedelembe sodorja az ő terveit. A budapestiek veressége egészen megzavarta őt is, mert folyton attól félt, hogy Burián egyszer csak betoppan ide a kastélyba az öreg Tavassyhoz, aki szegrőlvégről atyafia is volt. Emésztő kiváncsisággal fordult az öregasszony a mellette ülő tábornokhoz és megkérdezte:

— Vajjon nem tör-e be ide az ellenség?

— Nem, grófné, hisz már vége van az egésznek.

— De én ma délben még láttam fehérstráfos huszárokat.

— Azok a csernoviciak voltak, akik Pálhalmán kaptak ma szállást.

— Mennyire van ide Pálhalma?

A tábornok csodálkozva tekintett a grófnéra. Mit akarhat ez az asszony a csernovici huszároktól? Azután mégis elmosolyodott és megmondta:

— Kocsin félórányi járás, méltóságos asszonyom. A parfait után a grófnő kisietett, egyszerre ért az előszobába Csiklendvaival. „Nos hol van Katinka?“ kérdezte a vőlegény. „Hol van? Ha akarja tudni, Pálhalmán Buriánnál!“ „A főhadnagy itt van? Fogatok.“ Öt perc mulva egy hintó és egy könnyü hajtó kocsi gördül ki a Tassy-kastély kapuján. Pálhalmán már alig járt élő ember az utcán. Végre hosszas keresés után találtak egy huszárt, aki éppen egy csengős ajtaju trafikból jött kifelé. „Hé huszár!“ — kiáltott Csiklendvay, — itt van Burián főhadnagy ur?

— Itt biz az, amott lakik a felvégen egy szürszabónál. Nagy ködmön lóg annak a háznak falán.

— Vezess oda minket.

— Azt már nem teszem, mert a főhadnagy ur haragudnék, mert hej nincs ám magában... Parádés kisasszony jött ám ide a kedvéért.

— Egy szürszabó házában. Szent Isten! siessünk. Benyitottak a házba. A konyha küszöbén ült a grófné komornája és mesélt a szürszabóéknak. Mikor meglátta a vendégeket, sikoltozva rohant az előszobába.

— Itt az öreg méltósága. A szobában a szerelmes pár felrebbent boldog ábrándozásából. Katinka kézre fogta szerelmesét és azt mondta:

— Annál jobb! Az anyja a küszöbről szigoruan kiáltott felé:

— Katinka, azonnal velem jössz! A leány mint egy szerelmes macska simult Buriánhoz, azután ott mindenki előtt megcsókolta ajakát. A grófnő felsikoltott fájdalmában és kétségbeesetten hallgatta, mikor az ő nagyratermett, szép leánya szelid megadással mondotta:

— De anyám, Burián az ellenséggel küzdött s végre is ők győztek.

az egész tárgyalás során *szóba sem jöttek.* Még a kilences bizottságnak annak idején a király által is elfogadott programmjáról sem beszéltek. A pénzügyi résszel sem foglalkoztak még; de megbizták a két honvédelmi minisztert, hogy egyelőre a kormányaikkal érintkezzenek és lehetőleg még a delegációk összehivása előtt készitsék elő a talajt a hadügyminiszter részére.

Bakonyi Samu

az ügyvédség reformjáról.

★

Székely Ferenc igazságügyminiszter törvényjavaslatot készitett a birói és az ügyvédi szervezet egynémely intézkedésének módositásáról. A tervezetnek az a része, amely az ügyvédek gyakorlati idejét két évvel meghosszabbitja, élénk és érthető visszatetszést keltett az ügyvédjelöltek körében. Annál nagyobb megelégedést keltett az ügyvédkérdés ezen reformtervezete az ország komoly jogászi köreiben. Az ország legkiválóbb jogászai, köztük dr Bakonyi Samu, elismeréssel nyilatkoznak Székely Ferenc igazságügyminiszter törvénytervezetéről.

Debrecen második kerülete nagynevü képviselőjének nyilatkozatát a következőkben adjuk:

— Az igazságügyminiszter közölt törvényjavaslatát általában nagyon helyesnek és üdvösnek tartom. Már az 1907-ben megtartott országos ügyvédgyülésen én és több társam hangoztattuk az ügyvédi kar tagozásának szükséges voltát. A tagozás alatt értendő, hogy az ügyvéd és az ügyvédjelölt között létesittessék az ügyvédhelyettesitési intézmény. Az oklevelet nyert ügyvéd ugyanis a gyakorlati tudás kiszélesitése érdekében szorittassék még legalább kétéves helyettesi gyakorlatra. En az eddigi három éves ügyvédjelölti gyakorlati időt különben is nagyon kevésnek tartom a gyakorlati készültség megszerzésére. A meghosszabbitott gyakorlati idő nagyban hozzá fog járulni az ügyvédi hivatás szinvonalának emelkedéséhez. De mi még további üdvös reformokat is követelünk. Ilyenek például a birói és az ügyvédi képesités azonossá tétele. Továbbá, hogy bizonyos számu éven keresztül folytatott ügyvédkedés a felsőbb birói állásra képesitsen. De hát a kevés is jobb a semminél és ezért Székely Ferenc novelláját is örömmel üdvözlöm.

Vidám krónika.

★

A hamis forint.

A Városi-kávéházban történt. Egyik hirlapiró kollégánk odahivja az asztalhoz a fizetőpincért, Mátyást.

— Nézze, Mátyás — mondta az ujságiró — valahol egy hamis forintot kaptam. Nem tudom, mit csináljak vele. Magánál sok pénz fordul meg, könnyen tuladhat rajta. Észre se veszi, akinek odaadja. Eladom nyolcvan krajcárért.

— Kérem, a legnagyobb rendben van — mondta előzékenyen a főpincér. Átvette a hamis forintot, kifizetett érte nyolcvan krajcárt és elrobogott.

Félóra mulva a hirlapiró fölkiált:

— Fizetni!

Átad a főpincérnek egy tizkoronást. — Visszakap néhány ezüstpénzt. Másnap vette csak észre, hogy visszakapta a hamis forintot.

A kijavitott hármas.

Aktuális történet. Egy aradi ur kis fia, aki az idén a második elemit végezte, — ahogy iskola szaknyelven mondják — kikapta az értesitőjét. Csupa egyes, csak hittanból volt hármasa.

Az igazgató ur az értesitő átadásával kapcsolatban ezt a beszédet intézte hozzá:

— Elég jól tanultál fiam, csak a hittanból nem voltunk veled megelégedve. De azt is kijavithatod még.

A kis fiu meg is fogadta az igazgató ur intését: kivakarta az értesitőből az „elégséges"-t és „jeles"-re javitotta ki.

A fehér szamár.

Egyik ismert adófizető polgárunkat nagyon megrótta az adókivető bizottság. Hiába ágált, nem engedtek neki egy vörös garast se.

— Könnyü önöknek uraim, — fakadt ki türelmetlenül, — de nekünk nehéz ám annyiféle adót kiizzadni. Képzeljék el, fizetek házadót, vizvezetékadót, fejadót, még kutyaadót is.

— Tudtunkkal van egy fehér szamara is! — évődtek vele az urak.

— Van hát. Mi kifogásuk van ellene.

— Majd megadóztatjuk azt is.

— Azt ugyan nem fogják megadóztatni.

— Honnan tudja olyan biztosan?

— Honnan? — kérdé kis gondolkozással, — mert a fehér szamár benn ül az adókivető bizottságban.

HOL VANNAK a betörők?

Nincs semmi nyom.

A rendőrség szakadatlanul izgatottan kutatja a zálogház betörőit. A szokatlan láz, amlyel a nyomozás folyik, nagyrészt a rendőrség sértett ambiciójának tudható be, mert kétségtelen, hogy a policia minden egyes tagja röstelkedik a város egyik főutcáján történt betörés miatt. Pedig talán a rendőrség nem is igen okolható, ha számba veszük, hogy egy ilyen nagy városban a 120 rendőr közül, alig hatvan teljesit szolgálotot, mert a többi vagy pihen, vagy máshol van elfoglalva.

Egy-egy ember rendesen huszonnégy óráig van fegyverben, ami valóban emberfeletti munka, de a csekély létszám mellett a rend mai fogyatékos fentartásáról sem lehet másképp gondoskodni.

A károsultak.

Ma reggel a rendőrség bünügyi osztályának épületét valósággal ostrom alá vette legalább ötszáz ember. Már kilenc óra előtt oly óriási tömeg jelentkezett a Szent Anna-utcai kapu előtt, hogy a rend fenntartása komolyabb dolgot adott a rendőrségnek.

Mindegyike kezében szorongatta a zálogcédulát, amelyen a feltüntetett értéktárgy eltünt a betörés alkalmával.

Mile Pál tb. kapitány szakadatlan veszi fel a jelentkezők panaszát. Asszonyok, férfiak, leányok, gyermekek, ur, iparos munkás mind ott szorong a rendőrségen, hogy bemondja a kárát.

A zálogház.

A biztositó intézet emberei dolgoznak a zálogházban, hogy a kár nagyságát megállapitsák. A betevő felek a becsértéki összeget meg fogják kapni. Ez azonban igen sok embernek sovány vigasztalást nyujt, mert a legtöbb zálogtárgy még egyszer vagy kétszer annyit ér, mint amire megbecsülték.

Semmi nyom.

A betörőknek semmi nyomuk. A vizsgálat minden irányban kiterjedt. A notárius betörők java részéről információk érkeztek be. Ezek szerint a legtöbb Illaván, Szamosujváron hüsöl, a többi pedig igazolta alibijét.

A zálogtárgyakról szóló körözvényeket most már ismeri az egész ország. Minden bank, zálogüzlet, csendőri és rendőri hatóság megkapta. Magyarországon a betörők nem igen értékesithetik tehát az ékszereket. Más kérdés, hogy vajjon a külföldi hatóságok lelkiismeretesen járnak-e el a nyomozásnál. Ez esetben talán kézre kerülnek a betörők.

SZINHÁZ.

* **Zilahyék Szigeten.** A debrecent szintársulat, mint nekünk Máramarossziget-ről jelentik, e hó 16-án, szombaton este kezdi meg nyolc hétre terjedő ottani szezonját. A szintársulat Szigetről szeptember közepén Nyiregyházára megy, ahol a gazdasági kiállitás alkalmából, szeptember 17-től kezdődőleg, tiznapos pótszezont tervez.

Ritka alkalom!

Leltározás előtt állván, óriási CHINAEZÜST raktárunk csökkentésére az összes disz- és használati tárgyakat saját beszerzési árunkon bocsájtjuk nb. : vevőink rendelkezésére :

Löfkovits Arthur és Társa

ékszerészek.

Mit tesz a szerelem!

Véres dráma Nádudvaron.

Debrecen, julius 13.

Nem hiába mondja a népdal, hogy a szerelem sötét verem, de aki beleesik, annak nehéz szabadulni belőle. Elveszi az ember eszét s az esztelen ember aztán bolondabbnál-bolondabb dolgokat követ el.

A szerelem vermébe esett bele *Goldstein* Adolf nádudvari péksegéd, aki szerelmi vakságában ma délelőtt rálőtt szerelme tárgyára, egy nádudvari leányra, aztán önmaga ellen forditotta a gyilkos csövet, önmagába is golyót röpitett.

A dráma részleteiről a következőket jelenti tudósitónk:

Goldstein Adolf fiatal péksegéd régebb idő óta szerelmes volt *Angyal* Mária hajdunádudvari leányba, aki azonban nem akarta viszonozni a legény szerelmét. E feletti elkeseredésében Goldstein ma reggel megleste a leányt s amint az a szomszédba akart átmenni, revolverből közvetlen közelről rálőtt, miután utoljára megkérdezte, hogy akar-e az övé lenni vagy sem.

A leány nemmel felelt, mire két lövés hallatszott. Az egyik a leány mellébe furódott, a másik a fiu fejébe. Mindketten sulyosan megsérültek s most lakásukon ápolják őket.

Az elöljáróság telefonált a püspökladányi járásbiróságnak, ahonnan kiszállt a vizsgálóbiró a sebesültek kihallgatása végett.

A kihallgatás eredményéről mindezideig semmiféle hir nem szivárgott ki, de a tanuk véleménye szerint a szerelem az oka a véres drámának.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitünő hatásu.
Természetes vasmentes savanyuvíz.
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfrakp. 8.

UJDONSÁGOK.

— **Képviselőink az interparlamentáris konferencián.** A nemzetközi béke, közeledés és az egyetemes emberi érdekek előmozditásán fáradozó interparlamentáris konferenciának magyar csoportja tegnap értekezletet tartott, melyen *Bakonyi* Samu dr és *Tüdős* János dr orsz. képviselőink is résztvettek. Az értekezleten a Brüsszelben még ez év folyamán tartandó konferenciának a magyar csoportot érdeklő előkészületeit beszélték meg. Bakonyi és Tüdős valószinüleg kiutaznak Brüsszelbe, hogy résztvegyenek a konferencián.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Samoskeöy* Béla miskolci fővámhivatali gyakornokot a debreceni vámhivatalhoz vámsegédtisztnek nevezte ki.

— **Lelkészmeghivások.** *Gaczhal* János volt szatmárnémeti ref. s. lelkészt, jelenleg mikolai lelkészt, a panesovai ref. egyház lelkészül hivta meg. Gaczhal valószinüleg elfogadja a meghivást. — A panyolai ref. egyház bejelentette az esperesi hivatalnak, hogy megüresedett lelkészi állomását meghivás utján *Szarka* Boldizsár debreceni s. lelkésszel kivánja betölteni.

— **Uj utca a Piac-utcáról.** A városi tanácshoz ma két ajánlat érkezett be. *Molnár* József a Piac-utca 60. számu házát 22,700 koronáért, *Beke* László és *Rochlich* Arturné a városi faraktár melletti szőlőjüket ajánlották fet a városnak megvételre, négyszögölenként két koronáért. A városi tanács mai ülésén foglalkozik a két kérelemmel. Nagy szükség volna a Molnár József-féle telekre, meg kell vennie a városnak utcanyitás végett, mert a mai állapotok türhetetlenek. Ha valaki a Piac-utcáról a Varga-utcára akar jutni, ugy a Szent-Anna-utcára kell kerülni, vagy ha véletlenül a Varga-utca közepére akar menni, ugy a Verbőczy-utcára kell kerülnie.

— **Szabadságon.** A debreceni királyi ügyészségnél *Gáthy* Bálint dr tegnap kezdte meg 6 hétre terjedő szabadságát. Ugyszintén szabadságra ment dr *Deésy* Gyula királyi ügyész is.

— **Gazdasági cselédlakások.** A belügyminiszter jóváhagyta azt a közgyülési határozatot, amely ugy intézkedik, hogy a város ohati birtokán 100,000 korona költséggel gazdasági cselédlakásokat épitsen.

— **Kérelem** Utolsó időben sokszor megtörtént, hogy ismeretlenek a villamos vezetékekre huzaldarabokat vagy más tárgyakat feldobáltak, miáltal a városnak valamelyik része sötétben maradt. A világitási vállalat vezetősége már felhivta erre a rendőrség figyelmét és ezuton kéri a közönséget, hogy tudomására jövő ily eseteket, valamint a tettesek neveit jelentse be, hogy az illetők ellen a feljelentést megtehesse.

— **Hajdumegye terméseredménye.** *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter tegnap tette közé az idei várható és már megbecsülhető országos terméseredményről szóló jelentését. A jelentés szerint Hajdu megye mindenütt csak az átlagosan jóter mésü megyék között szerepel. Prima eredményt csak a rozsban tud felmutatni, zabtermése viszont rosszabb az országos átlagnál is. Ime különben itt adjuk az egyes gabonanemek szerinti termésátlagot, katasztrális holdankint számitva: buza 8·67 mm., rozs 8·14 mm., árpa 6·60 mm., zab 5·30 métermázsa.

— **Uj ügyészi megbizott.** Az igazságügyminiszter *dr Kardos* Endre debreceni ügyvédet ügyészi megbizottul nevezte ki.

— **A gráci magyar-egylet segélye.** A város minden évben segélyez néhány külföldi magyar egyletet. Ezek közt van a gráci magyar-egylet is. Az egylet elnöksége most kéri az ez évi segély kiutalását a várostól.

— **Véglegesités.** A szegényügyi biztosi állásra Kovács József polgármester Csapó László ideiglenesen alkalmazott biztost véglegesitette.

— **Kisajátitási tárgyalás.** A homokkerti ut létesitéséhez szükséges területek kisajátitása dolgában szombat délelőtt 11 órakor tárgyalásokat tartanak a tulajdonosokkal. A tárgyalásokon *Vargha* Elemér dr tanácsnok elnöklete alatt dr *Magoss* György t. főügyész és *Aczél* Géza főmérnök vesznek részt.

— **A régi hordójelző hivatalok tovább müködése.** Minthogy az uj hordójelző hivatalok megszervezése még ezideig sem történhetett meg, a kereskedelemügyi miniszter ez év végéig meghosszabbitotta müködésüket. A kamara értesitése szerint az uj hivatalok 1911 elején feltétlenül megkezdik müködésüket.

— **Haverdáék szabadulni akarnak.** Amikor a királyi kuria a szabadkai gyilkosság ügyében hozott szegedi esküdtbirósági itéletet megsemmisitette, *Jánosi* Aladár, *Haverda* Mária és *Vojtha* Antal tudvalevőleg önként jelentkeztek és jelentkezésük után nyomban letartóztatták őket. A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálati fogságot rendelt mindaháromma szemben. A vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen Haverda Mária és Vojtha Antal ma felfolyamodást jelentettek be azon az alapon, hogy ők önként jelentkeztek a Kuria itélete után és igy szökésüktől tartani nem lehet. Ez alapon kérik a szabadlábra helyezésüket. A büntető törvényszék esküdtbirósági tanácsa tegnap terjesztette fel a budapesti kir. itélőtáblához azt a felfolyamodást. A tábla a kérvény felett a napokban fog dönteni.

— **Debreceni huszárok a királygyakorlaton.** Az idei királygyakorlatok, mint már emlitettük, az erdős Kárpátok alján fognak lefolyni s az északi hadseregben két, a déliben egy kombinált hadtest közremüködésével mennek végbe. A hadvezetőség most állitotta össze véglegesen a királgyakorlatokba bevonuló csapattestek számát. A déli hadseregben, mely *Frank* Libóriusz temesvári hadtestparancsnok főve-zérlete alatt áll, bevonták a debreceni honvédlovasdandárt is, minélfogva a 2-ik honvédhuszárezred mindkét osztályával szintén résztvesz a gyakorlaton. A derék debreceni huszároknak ilyenformán lesz melegük az idén is.

— **Magyar név.** Kutschera Félix debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyei *Kun*-ra magyarositotta nevét.

— **Szatmár egy debreceni átirat mellett.** Szatmárnémeti szab. kir. város a napokban tárgyalta Debrecen város átiratát, amely az Osztrák-Magyar Bank zálogleveleinek felemeléséről szól. Szatmár városa hozzájárult Debrecen átiratához, hogy az Osztrák-Magyar Bank által kibocsátott zálogleveleket ötszáz millió koronára emeltessenek fel.

— **Papp Henrik holttestét kifogták.** Tegnap reggel Dunevecsen *Sipán* Imre molnár egy férfihullát fogott ki. Sokan a tragikus körülmények között eltünt *Papp* Henrik festőmüvészt vélték benne felismerni. A családot táviratilag értesitették, s ma megjelent itt dr *Andreánszky* Jenő törvényszéki orvos, aki a kifogott halottban felismerte Papp Henrik festőmüvészt. Minthogy ma a dolognak minden hatósági részét elintézik, Papp Henrik tetemét tegnap este a hétórai vonattal hazaszállitották Budapestre.

— **Telekeladás.** Brunner Lajos a Simonffy-utca 7. szám alatt levő telkén épitkezni akar. Ha az engedélyt a tanács megadja, ugy átengedi a teleknek az utca területéhez eső részt és fizet 1500 koronát. A vassátrakat is el kell hordatnia ebben az esetben a városnak a telek elől.

— **A háziur és a lakó.** *Bujdosó* András megrögzött iszákos tegnap este részegen ment haza a Homokkertben levő lakására. Házigazdája jóakarólag korholta az eltévelyedett férfiut, mire az belekötött a házigazdájába. Ez nem hagyta annyiban a dolgot, hanem ugyancsak ellátta a baját Bujdosónak. A házigazda véresre verte a lakót, ugy, hogy a mentőknek kellett beköltözni a sebeit.

— **Aki cigarettát vesz és cukrot lop.** *Reich* Jenő böszörményi kereskedő ma feljelentést tett a debreceni kir. ügyészségnél *Klein* Sámuel cipészsegéd ellen. A segéd ur két hölgyciggarettát vett az üzletben, s miközben a kereskedő elfordult, felnyitott egy cukordobozt, s zsebét megrakta a benne levő finom cukorkákkal. Az ügyészség lopás vétsége miatt meginditotta a rovott multu Klein Sámuel ellen az eljárást.

— **Uj mozi.** *Varga* József és *Kis* Ignác mozgófénykép-szinházra kért engedélyt a tanácstól. A mozi Piac-utca 32. szám alatt lenne. A tanács kiadta a kérelmet a rendőrfőkapitánynak.

— **A vértetü pusztitása.** A földmivelésügyi miniszter körrendeletben hivta fel a városi tanácsot, hogy a vértetü irtását szigoruan ellenőrizze. A kertségekben noha ismertető könyveket is osztottak szét: kevés birtokos hajtotta végre a miniszteri rendelet értelmében előirt intézkedést. Igy a vértetü hatalmas pusztitást vitt végbe az alma- és körtefákban. A városi tanács birság terhe alatt hivta fel most a kertségi birtokosokat a vértetü irtására Szeszszel, petróleum, olajjal igen könnyen el lehet pusztitani a vértetüt.

— **A pincéregylet segélye.** *Hauer* Bertalan a vendéglősök és korcsmárosok egyletének elnöke kérvényben kérte a városi tanácsot, hogy a pincéregyesület részére az évi 600 korona segélyt ismét szavazza meg. Egyben kérte a várost, hogy ezt a segélyt állandósitsa.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hitvatalnál a következő halálesetket jelentették be: Ötvös Juliánna ref. 4 hónapos, Szücs Lajosné ref. 33 éves, Varga Lajos izr. 27 éves, Vörös Katalin róm. kath. 39 éves, Bnra Jáliánna ref. 8 hónapos, Miskolczy István ref. 54 éves.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósitónk jelentése a következő: Buzakinálat és vételkedv csekély. Tartott irányzat mellett 8000 métermázsa került forgalomba 5—10 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemüek változatlanok Idő :derült A gabonaárak következők: Buza októberre 9.24, áprilisra 9·44. Rozs októberre 7·22. Zab októberre 7·22. Tengeri juliusra 5·50, augusztusra 5·52, uj tengeri májusra 5·52. Repce augusztusra 12·14.

— **A cukkerlopó asztalosinas.** Berencsy János hajdunánási ügyvéd feljelentést tett Mészáros Andor asztalosinas ellen, aki lakásába bemászott s onnan ellopott egy értékes szinházi látcsövet s azt áruba bocsátotta. A tolvaj inas ellen meginditották az eljárást.

— **Arány-Bika Mulató.** Gyárfás Dezső komikus már csak két estén át lép fel az Arany-Bika Mulatóban. Holnap, pénteken lesz bucsujátéka, melyet már is óriasi érdeklődés előz meg. Ugyancsak holnap bucsuznak a páratlan sikerü müsor összes tagjai: *Szász* Ilona, cabaret-müvésznő, *The Morisoff* nyujtótornászok, *Rastelbinder* angol sextett, *Poldi* Lenz, Bros. *Cabanis* exentrikusok, *Ella Gerbany* stb. A programm kiválóságát mi sem bizonyitja jobban, mint az a körülmény, hogy az eddigi előadások estéről-estére zsufolt nézőtér előtt folytak le. Tény, hogy hasonló kvalitásu összeállitást nemcsak Debrecenben, de a fővárosban is ritkán lehet látni.

— **A Royal kabaret** élénk müvészi és magas szinvonalon álló, mindig vonzó müsorával igazán előkelő közönséget hozott össze tegnap este. *Bárthy* Mihály Elemér ügyes konferencier, *Magyar* Ervin elsőrendü müvész, *Szatmári* Venda *Valois* Etel igazi énektudással, brilláns hangteknikával énekelt kuplét, Marosy Juliska, Várady Elza kellemes, tiszta hangjukkal igazán élvezetes estét szerzett az összegyült előkelő közönségnek. A müvészi nivón álló kabaret társulat tagja mind elsőrendü müvészek.

— **Egy vizsgázott fütő** és egy fiatal géplakatossegéd a Hortobágy gőzmalomban felvétetik.

— **Női zenekar a Magyarkirályban.** A Magyar király kávéházban ma és a következő napokon a hirneves női zenekar, Földes Szerén kisasszony, Magyarország első cigányprimásnője személyes vezetése alatt hangversenyzik. Belépti dij nincs. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávés.

TÁVIRATOK.

LÁNG LAJOS

a debreceni mandátumot tartja meg.

Budapest, julius 13. *Láng* Lajost a verseci és a debreceni kerület birtokosát ma felkereste tudósitónk s kérdést intézett hozzá, vajjon meg felel az a hir a valóságnak, hogy a verseci mandátumot tartja meg s a debreceniről lemondott volna?

Láng Lajos kijelentette, szó sincs arról, hogy bejelentette volna a debreceni mandátumról való lemondását. A debreceni mandátumot tartja meg s határozottan kijelentette, hogy a verseci mandátumról mond le.

Ez elhatározásában Láng Lajost az a szempont vezérli, hogy a debreceni mandátum, mely az egyedüli kormánypárti mandátum Hajdumegyében, uj választás esetén kétségessé válik a munkapártra nézve, mig a verseci kerületet egy alkalmas jelölt megtudja tartani a kormánypártnak.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, julius 13. A képviselőház pénzügyi bizottsága e hó 25-én délután 6 órakor ülést tart, melyen Lukács László pénzügyminiszter ötszázhatvan millió kölcsönről beterjesztett törvényjavaslatát tárgyalják.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Kupec Mihály észre sem veszi, hogy a lova sebesebben is ügethetne. Magára hagyja, hadd menjsn ahogy kedve tartja; mert neki magának egészen másutt jár a lelke.

A lefolyt nap eseményeit nézi végig gondolataiban. Mennyi szép reménnyel indult a vásárra! És ezek mind nem valósultak és most sivár lélekkel tér vissza.

Utja épen ama kaszáló mellett vezeti el, melyet ugy szeretett volna megvenni. A vásár rosszul ütött ki és most a rét más kezébe kerül! Igyekezik, hogy gondolatait más irányra terelje, annyira fölinditja őt azon eszme, hogy a rétnek nem ő lehet majd a gazdája.

Mindig közelebb, közelebb ért a faluhoz. A szélső házak ablakaiból aranyszinü világosság csillámlik elő. A templomból az esteli harangszónak hallik el ünnepélyes kongása, Knpec Mihály leveszi a süveget, elmondja az esteli tmádságot, de csak szokásból, szóval, nem szivből, annyira fel van indulva.

Az martos lejtőjén emberekkel találkozik, kik a külső munkából éjjeli pihenésre térnek haza. Lassu lépésekkel ballagnak a partokon, mint ki naphosszat nehéz munkát végzett. Amint Kupec Mihály mellettük elhalad, egy-egy „Dicsértessék a Jézus"-sal köszöntgetnek neki; de ő még csak el sem fogadja. Csak akkor tudja meg, hogy őt illette a köszöntés, mikor már jó darabig elhagyta őket.

Ez emberek mégis más irányt adnak gondolatjainak. Eszébe jut, mennyivel sanyarubb életet visznek ezek nálánál. Pedig egyszer ő még náluknál is sanyarubb életet vitt! Ezek szegény emberek ugyan, de legalább a maguk gazdái, holott ő szolga volt. És nem is oly rég ideje annak! Még igen jól emlékezik arra a daróc salavárira, mely rajta volt, midőn tizenöt éves korában atyja, egy felsőmagyarországi mészáros, a szülei házból elüzte, mert két forintot sikkasztott el tőle; mint kóborolt aztán hazátlanul a Kárpátokban, mig a nyomtatási idő beálltával egy tót csapathoz csatlakozva, e faluba vetődött, hol aztán huszonöt év leforgása alatt a legutolsó szolgából lassanként fölebb-fölebb vitte a dolgát. Elébb egy fél helyes gazdának szeretje meg a leányát, az vejéül fogadta és halálával a gazdagságot reá hagyta; aztán a marhakereskedésbe kezdett, melyben évről-evre jobban gazdagodott föl, ugy, hogy most első ember a faluban.

(Folyt. köv.)

OLCSO IRÓGÉPEK!

Minden rendszerüek, kitünő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR"

összes rendszerü **irógépek müszaki vállalat**
oégnél. Speciális javitó műhely!

ADLER

elsőrangu gyártmány, teljesen látható irásu és legnagyobb átütő képességü

IRÓGÉP

kizárólagos képviselet: **Debreczen és Hajdumegyére.**

Kellékek

valamennyi rendszerü **iró, és sokszorositó gépekhez!**

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorositó iroda. Telefon 5—40.

Debrecen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanabbul öltözködni, az élelmes szabómester és ruhakereskedő pedig igyekezzék hirt adni magáról, hogy rátaláljon, aki keresi. Aki jó szabót vagy jó megrendelőt keres, hirdessen a **DEBRECEN** hirdetései között s áldani fogja azt a napot, amelyen ezt a jó tanácsot megfogadta.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyors hatása a legmakacsabb **gyomor- és altest-bántalmak,** gyomorhév, rögzött **székrekedés,** májbántalom, **vértolulás,** aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg **Moll A.** védjegyét tünteti fel és **a Moll-féle sósborszesz** nevezetesen, mint **fájdalomcsillapito bedörzsölésiszer** köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen uj módszer szerint készitett gyermek- és női szappan, **a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek** számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szppan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellet teljesitetnek. A raktárakban tesék határozottan **Moll A.** aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Francia Delin

ujdonságaink

óriási választékban raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyárt-
:: mány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY" UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. **Ára 15 kor.** — **Szétküldés titoktartás mellett.**

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legujabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummiáruk gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapittatoit 1878. Telefon 13—76.

Az épitő és épittetők

szives figyelmébe!

Lóvasuti fatelepemen (Hatvan-utca végén) levő **fűrészelt és faragott épületfákat,** átmérete $^{10}/_{12}$ $^{23}/_{30}$ és 4—12 méter hosszuságban jutányos árban kapható. Ugyanott jó minőségü

száraz tüzifa

3 éves vágás, házhoz szállitva mmként 2·20 kor. házhoz szállitva a város hivatalos mázsáján lesz lemérve. Tisztelettel:

Kellner Zsigmond,

fakereskedő.

Ideg- és kedélybetegek

(külön férfi- és női elmeosztály a nmtsg. bmnst. 21,483. sz. engedélyével) felvétetnek a Miskolczi Szanatórium és Vizgyógyintézet ezen célra legkényelmesebben berendezett külön pavillonjában. **Kitűnő ápolás és ellátás! Mérsekelt árak!**

Közelebbi felvilágositással szolgál:

Dr. LÁTRÁNYI JÁNOS SÁNDOR

szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvétetnek s szakorvosi gyógykezelés- és kiképzésben részesülnek ideges és gyengeelméjü gyermekek.

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN,

Kistemplombazár,

Fürdő köpenyek.
Női- és férfi uszóruhák.
Trico és Piqué paplanok.
Dörzs törülközők.

Óriási választek!!

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szivesen adok ingyen felvilágositást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

Margit-Crémet

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangu hölgyeknek is kedvenc szépitő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállitásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a **Földes-féle Margit-Crémet** utánozzák és hamisitják, tessék eredeti védjegyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készitményért vállal a készitő mindennemü felelősséget.

A **Földes-Féle Margit-Créme** ártalmatlan, zsirtalan és vegytiszta készitmény.

A bőr mindennemü **tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat** stb. **gyorsan és biztosan eltávolit.** Nemcsak az arcbőr, hanem a **nyak, váll és kézfehéritésére és szépitésére** is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógytárban és drogériában.

Készitti és póstán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész ARADON.

Kapható: Debrecenben Balázs Ödön, Grosz Nagy Ferenc, Jósa és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond, H.-böszörményben Ercsey G., gyógytárakban

Cséplésshez

ajánlok: gépolajozókat, tömitéseket

I-ső rendü gepszijat, tizedes mérlegeket, buzaminőség mérőket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

Kronsteiner Károly-féle

viharálló mész

omlokzat-festékek

törv, védve

50 árnyalatban kilogrammonként 24 f.-tól feljebb

Évtizedek óta a legjobban beváltak és minden utánzatot felülmulnak. Egyedüli célszerü mázoló anyag már **festett homlokzatokra**

Email homlokzatfestéke

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell alapszin, email keménységü — **csak hideg** hideg vizzel keverve használatra kész. Fertőtlenitő, nem mérges, likacsos. Belső helyiségek, még festetlen homlokzatok, faépitmények, mint kamrák, pavillonok, keritések stb. festésére rendkivül alkalmas. Kapható minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill. Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karl Kronsteiner,

WIEN, III. Hauptstrasse 120.

—— Raktár minden nagyobb városban.——

Ajánlom a legjobb kivitelben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	**Csengőket a legjobb minőségben**	**Telefonok mindenféle kapcsolásra**
Villámháritó-anyag	**Orvosi készülékek, merőeszk.**	**Motorok, Dynamó gépek**
Zseblámpák pillanatvilágitásra		**Mindenféle anyag, felszereleshez**

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektroteknikai gyár
:: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168. Telefon 168.

Aki **gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,** lesoványodáshoz hajlandós használya a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban**.

Aki **szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését,** használja a **Schaumann**-féle **gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolitja azannal a fölösleges **gyomorsavat és előmozditja az emésztést.** Egy doboz ára 1 korona 50 fillér

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonkint phiolával á 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés levkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel **Cchaumann gyógyszerész Stockerau**-ban. Kapható minden gyógyszertárban.

Magyarországi főraktár

DR. EGGER L. és Dr. EGGER J.

gyógyszertára Budapesten.

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egyesek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznyi távolságban a belváros közvetlen szomszedságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendü konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágitás, fürdők, lift.

Telefon 177—63. Telefon 177—63

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Ajánlat.

Blousok és kötények leszállitott árakon beszerezhetők **MÁRTON GYULA** divat-üzletében Piac-utca 9., Bika-szálloda mellett.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elösmert jóhirnevü órás és ékszerésznél Piac-u. 42. **Órajavitások pontosan és jótállással készülnek.**

Keresiet.

Gyakorlattal biró intelligens leány pénztárosnői vagy irodai állást keres. — Cim a kiadóban.

Épület- és müasztalos tanoncok fizetéssel felvétetnek. Juhász István Kazinci-u. 2.

Eladás.

Használt tiszta ebédlő és hálószobabutor eladó. Piac-utca 68. II. emelet, középajtó. (Killer ház).

Eladó ház. A Hunyadi-utca 14. szám alatti földszintes ház épitési engedéllyel eladó. Értekezhetni ugy nott.

A

BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. NŐTTETI A HAJÁT és nem változtatja annak szinét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában 44

DEBRECZEN.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3·10 m. hosszu elegendő teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) ára csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához **20 koronáért** éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári árakon küld a mindenütt ismert, megbizható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövetszükségletét **directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof** cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a **legnagyobb választék** a legujabb szövetekből. **Szabott, legolcsóbb árak!** Bármily kis megrendelés teljesitése szigoruan mintahü és figyelmes.
176

! Uj gyógyitó módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete NAGYVARADON.

Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamarák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hülés, köszvény, női bajok, sziv, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy pormentes kert, bentlakó orvos.

Kivánatra prospektus.

Telefon Bécsből!

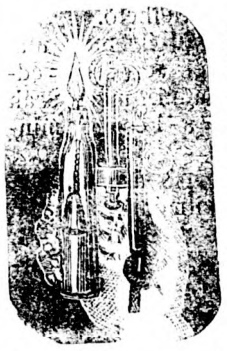

Azért, hogy mindenkinek birtokában legyen a mi „Cäsar" zseböngyujtónknak, minden más reklám helyett 15000 darabot most a következő árleszállitás mellett adjuk 1 darabot 3 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4·50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddigc rendes árban ismét felemelkednek. A „Cäsar" a világ leglobb zseböngyujtója. Egy nyomás és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batteire! Évak hosszu során tart, **kapható**

Öst.- Ung. Unior Unternehmung für pat. Ertinndungen.

Wien, V., Wiedner Haupstrasse 104.

„KÉK MACSKA" vendéglő.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Péterfia-utcában levő

„KÉK MACSKA" vendéglőt

átvettem. — Egyben tudatom a nagy közönséggel, hogy vendéglőmben kizárólag a **Török Gábor** erdőmester ur pincéjéből származó borokat mérem ki

Szép kerthelyiség! Kőbányai sör!

1 liter asztali bor . . . . 36 kr.
1 liter Martinka gyöngye 42 kr.

Számos látogatást kér

Juhász Sándor

vendéglős.

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Bihari Károlyné utóda

„Bizalom" temetkezési intézete

Kistemplombazár

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Ajánlja a nagyérdemü közönségnek dusan felszerelt érc- és fakoporsó mindennemü szemfedő, sirkoszoru és szallagnk raktárát a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel

Bihari Károlyné utóda.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Őszi trágyázás!

Valódi Stern Marke védjegyü

Óvakodjunk a hamisitásoktól

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólom- : zár van rajta :

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólom- : zár van rajta :

Minden zsák tartalom jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.